

Aleg 129

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie ukrajowienia dróg.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 3 września 1912. LW. 134.184 przedłożył był Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi wnioski co do dalszej realizacji ogólnego programu ukrajowienia dróg, w myśl zasadniczej uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 13 października 1909.

Gdy o sprawozdaniu tem Wysoki Sejm nie powziął żadnej uchwały, przeto Wydział krajowy przedkłada niniejszem ponownie swoje wnioski w tej sprawie ze zmianami, jakie wskutek upływu czasu i postępu budowy niektórych dróg ukrajowić się mających, okazały się wskazane.

Obejmując wnioskami swymi ogółem 137·0 km. dróg, Wydział krajowy nie może doradzać Wysokiemu Sejmowi wprowadzenia w roku bieżącym szybszego tempa ukrajowienia dróg, a to ze względu na szczupłość funduszków na cele drogowe preliminowanych oraz brak rozporządzalnego personelu technicznego, gdyż sprawozdanie Wydziału krajowego o powiększeniu etatu krajowego biura drogowego, które Wydział krajowy równocześnie przedkłada, nie weszło było również na porządek dzienny Wysokiego Sejmu.

Przechodząc do szczegółów sprawozdania o ukrajowieniu dróg Wydział krajowy nadmienia, iż podobnie jak w latach ubiegłych zarządził przedewszystkiem zbadanie na gruncie przez inżynierów krajowych stanu tych dróg, które Wysokiemu Sejmowi do ukrajowienia przedstawić zamierzał, zawiadamiając równocześnie interesowane Reprezentacje powiatowe, iż dla umożliwienia delegowanym inżynierom przeprowadzenia poruczonych im czynności winny przygotować potrzebne plany, kosztorysy i wykazy.

Wynik tych lustracji wykazał, jak w latach poprzednich — niejednokrotnie braki i wadliwości tak co do założenia dróg ukrajowić się mających, jak i co do stanu bieżącej konserwacji — jak wreszcie co do stanu uporządkowania tabularnej własności. Zobowiązania, jakie z tego powodu wobec funduszu krajowego odnośnie Reprezentacje powiatowe będą musiały na siebie przyjąć, ujęte są we wnioskach,

zamykających niniejsze sprawozdanie. Ogółem postanowił Wydział krajowy objąć wnioskiem na ukrajowienie z rokiem 1914. 11 dróg łącznej długości 137 km. — jak uwidoczniło na dołączonym wykazie. ./ Drogi te położone są w obrębie 18 powiatów autonomicznych, z których 4 nie były jeszcze dotąd akcją ukrajowienia objęte.

Ostatecznie zatem przedstawiałyby się dotychczasowy wynik realizacji programu ukrajowienia dróg, jak następuje:

W r. 1911	objęto	20 dróg	długości	503·2 km.
" " 1912	"	23	"	502·2 "
" " 1914	ma być objętych	11	"	137·0 "

Gdy niektóre drogi obejmowane były częściowo w poszczególnych latach, przeto łącznie przedstawia się ten wynik, jak następuje:

45 dróg długości 1.142·4 km. w obrębie 54 powiatów. Z dróg przedstawionych na rok 1914 do ukrajowienia 5 dróg nie jest jeszcze w całości zbudowanych, mianowicie w stosunku do łącznej długości tych dróg 222·8 km. pozostaje do budowy 93·3 "

Są to drogi wymienione w alegacie I. pod 4, 5, 6, 9, 10, 11.

Z tych dróg przedstawia się obecnie do ukrajowienia	39·0 "
objęto w latach poprzednich	76·5 "
pozostaje do objęcia w przyszłości	107·3 "

Reasumując niniejsze sprawozdanie Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uznaje po myśli ustępu pierwszego § 2 ust. drog. z dnia 10 grudnia 1907. ust. kraj. Nr. 155 następujące drogi za krajowe:

Drogę:	w obrębie powiatu:	na długości:
1) Międzybrodzką	białskiego i żywieckiego	18·2 km.
2) Biała-Skawica-Zawoje	myślenickiego	16·0 "
3) Pilzno-Radomyśl	mieleckiego i pilzneńskiego	31·2 "
4) Jarosław-Pruchnik	jarosławskiego	5·0 "
5) Sądowa Wisznia-Sambor	mościskiego	9·0 "
6) Hermanowice-Sambor	samborskiego	6·0 "
7) Dachnów-Niemirów-Dobrosin	rawskiego i jaworowskiego	12·6 "
8) Kamionka str.-Dzibułki	kamioneckiego i żółkiew.	20·0 "
9) Ustrzyki Lutowiska	liskiego	10·0 "
10) Kosów-Jasionów górny	kosowskiego	4·0 "
11) Krystonopol-Brody	sokalskiego i kamioneckiego	5·0 "

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

a) ażeby z rokiem 1914 powyższe drogi objął w administrację kraju;

b) objęcie poszczególne drogi nastąpi na podstawie szczegółowego przez Wydział powiatowy przedłożonego inwentarza, obejmującego całą własność ruchomą i nieruchomą funduszu drogi w określeniu zawartem w § 74 ust. z dnia 5 października 1907. Dz. ust. kraj. Nr. 130 — przyczem własność nieruchoma winna być ograniczoną stałymi znakami;

c) drogi obejmowane w zarząd kraju winny się znajdować w stanie należytej normalnej konserwacji;

d) przed objęciem poszczególnych dróg w zarząd kraju winny odnośne Re-prezentacje powiatowe przyjąć w formie aktu notaryalnego, zeznanego na podstawie

uchwały Rady powiatowej, obowiązek należytego uporządkowania najdalej w przeciągu lat dziesięciu własnym kosztem i staraniem stanu własności ukrajowionej drogi oraz pełną odpowiedzialność tak wobec stron interesowanych jak i funduszu krajowego za wszelkie zobowiązania powiatu i pretensye stron trzecich z powodu zajęcia na cele drogowe nieruchomości lub ruchomej własności oraz za wszelkie należytości powiatu z tytułu robót drogowych, przedsięwziętych przed objęciem drogi w zarząd kraju.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy :

Adam Gołuchowski w. r.

Sprawozdawca :

Dr. Stanisław Dąbbski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Wykaz dróg do ukrajowienia na rok 1914.

L.p.	Nazwa drogi	Powiat	Długość drogi w pow. km.	Zbudowano km.	Do budowy km.	Razem km.	Do ukra- jowienia na r. 1914		Uwagi
							w po- wiecie km.	Razem km.	
1	Międzybrodzka	Biała	10.8	10.3	—	18.2	10.3	18.2	
		Żywiec	7.9	7.9	—		7.9		
2	Biała-Skawica-Zawoja	Myślenice	16.0	16.0	—	16.0	16.0	16.0	
3	Pilzno-Radomyśl	Mielec	7.8	7.8	—	31.2	7.8	31.2	
		Pilzno	23.4	23.4	—		23.4		
4	Jarosław-Pruchnik	Jarosław	27.0	19.8	7.2	36.0	5.0	5.0	
		Przemysł	9.0	9.0	—		—		
5	Sądowa Wisznia-Sambor	Mościska	14.7	9.0	5.7	14.7	9.0	9.0	
6	Hermanowice-Sambor	Przemysł	14.5	13.6	0.9	39.9	—	6.0	
		Sambor	25.4	16.9	8.5		6.0		
7	Dachnów-Niemirów-Dobrosin	Rawa	33.9	33.9	—	61.8	8.1	12.6	
		Żółkiew	1.0	1.0	—		—		
		Jaworów	8.5	8.5	—		4.5		
		Cieszanów	18.4	18.4	—		—		
8	Kamionka str.-Dzibułki	Kamionka	3.0	3.0	—	20.0	3.0	20.0	
		Żółkiew	17.0	17.0	—		17.0		
9	Ustrzyki-Lutowiska	Lisko	22.0	10.0	12.0	25.0	10.0	10.0	
		Turka	3.0	3.0	—		—		
10	Kosów-Jasionów górny	Kosów	28.0	22.3	5.7	28.0	4.0	4.0	
11	Krystynopol-Brody	Sokal	17.2	13.9	3.3	79.2	3.0	5.0	
		Kamionka	30.0	12.0	18.0		2.0		
		Brody	32.0	—	32.0		—		
Ogółem			370.0	276.7	93.3	370.0	137.0	137.0	